

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/160/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

270/2017. (XII. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ jogi képviseletében [...] ügyvéd 2017. április 6-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2017. december 14-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos jogi képviselője a panaszossal szemben 2017. március 17. napján történt rendőri intézkedés (előállítás, annak időtartama és körülményei) miatt 2017. április 6-án postai úton terjesztette elő a panaszt.

I.

1) A panaszbeadvány szerint a panaszos 2017. március 14-én sibaesetet szenvedett Ausztriában. Súlyos fájdalmakkal ment be a radstadt-i klinikára, ahol megműtötték, két titánium csavart illesztettek a bal bokájába, lábát fekvőgipszbe tették. 2017. március 15-én otthonába bocsátották azzal az instrukcióval, hogy a műtétet követően 10-14 nappal, a varratok eltávolítása után kaphat járógipszet. A gyógyulás időtartamát 5 hétben irányozták

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

elő. Előírták, hogy fokozatosan kezdje terhelni lábát, amíg a teljes teherbíró-képessége vissza nem áll. Rendszeres felülvizsgálatot javasoltak.

A panaszost hazaérkezését követően, 2017. március 17-én reggel 8 óra 29 perckor regisztrálták vizsgálatra a [...] Kórház és Rendelőintézet Baleseti Központjában, ahova kontrollvizsgálatra érkezett. Ez volt az első alkalom, hogy a panaszos a fekvőgipsz ellenére jelentősebb helyváltoztatásra kényszerült, két mankóra támaszkodva fél lábon ugrált, hogy a rendelőbe eljusson, és ott a helyszínen, többek között kényszerűen lépcsőn közlekedjen. A Baleseti Központban a panaszos mintegy egy órát töltött el. Ez számára megterhelő, kimerítő volt, ráadásul nem felelt meg az orvosi javallatnak. A kontrollvizsgálatot követően a panaszos gépjárművel otthonába indult, a személygépkocsit édesanyja vezette.

A panaszos (és édesanyja) a lakásába úgy tervezett bejutni, hogy a gépjárművel az udvaron parkol, majd lakását ebből az irányból lépcső igénybevétele nélkül közelíti meg. Egészségügyi állapotára való tekintettel a panaszosnak jelentős nehézséget okozott volna, ha távolabb kell parkolnia a környéken, onnan pedig lakásához két mankóval, fél lábon ugrálva eljutni.

A panaszos édesanyja közokiratba foglalt szerződésben vállalta el egy, a panaszossal egy házban lakó idős nő gondozását, akit szintén aznap 10 órára kellett orvoshoz vinnie. A nő két bottal jár, látásában korlátozott, egyedül az orvoshoz nem tud eljutni. Annak érdekében, hogy az idős nő a vizsgálatra időben eljusson, a panaszos és édesanyja siettek haza.

A panaszos a gépjárművel a K. körönd irányából a H. tere felé haladva az A. út jobb oldalán található szerviz úton közlekedett a lakása felé. Az úton azonban nem lehetett továbbhaladni, mert azt teljes szélességében a közterület-felügyelet egyik szállítójárműve foglalta el, amellyel éppen egy tilosban várakozó gépjárművet terveztek elszállítani. A várakozó gépjárművekből sor alakult ki, a panaszos autója második lehetett a várakozók között.

A panaszos édesanyja kiszállt a gépjárműből, hogy a közterület-felügyelőktől érdeklődjön, mennyi idő után lehet elhaladni az úton, illetve, hogy tudnak-e segíteni nekik abban, hogy megközelíthessék lakásukat (például úgy, hogy a következő keresztutcáig előremennek, elengedik a várakozó autókat, majd folytatják munkájukat). A panaszos édesanyjával azonban a közterület-felügyelők érdemben nem álltak szóba, elküldték, segítséget nem nyújtottak. Amikor édesanyja visszaért a gépjárműhöz, a panaszos kiszállt, arra gondolt, hogy állapotát észlelve a közterület-felügyelők mégis segítenek abban, hogy megközelíthesse lakása udvarát. A közterület-felügyelőknek háromszor, hangosan szólt, illetve kiáltott, hogy „Elhézést!”, erre azonban ők nem reagáltak. A szállítójármű hangos volt. A hangzavar és a reakcióhiány miatt a panaszos fél lábra állt, egyik mankóját felemelte és a közterület-felügyelő felkarját azzal megérintette, hogy tőle ilyen formában kérjen segítséget, hívja fel a figyelmet arra, hogy szeretne beszélni vele. A közterület-felügyelő erre megfordult, társának azt mondta „Láttad, megütött!?”, majd szinte nekiugrott a panaszosnak, aki hátrálni kényszerült és leült az útpadkára. Ezt követően mind a közterület-felügyelők, mind a panaszos kihívták a rendőrséget. A panaszost a közterület-felügyelők nem engedték be lakására.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) kerületi Rendőrkapitányság járőrei érkeztek a helyszínre, és azt közölték a panaszossal, hogy velük kell mennie. A panaszost a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra állították elő. Az előállítás, az annak

időtartamáról szóló igazolás szerint 10 óra 40 perctől 16 óra 20 percig tartott. Ezen időtartam alatt ellátást nem kapott, igényére vonatkozóan csupán az előállítás közvetlen kezdetekor nyilatkoztatták, amikor számára egyértelmű volt, hogy a fogvatartása legfeljebb 1-2 óra hosszáig tart majd, élelmet csak édesanyja vitt neki. A panaszos többször jelezte rossz egészségügyi állapotát. Az ügyben először a közterület-felügyelőket hallgatták ki. A panaszos érzékelése szerint a rendőrök egyáltalán nem igyekeztek az ő meghallgatásával, az az előállítását követően négy és fél órával később történt meg, mert végül – az egészségi állapotára is tekintettel – megsajnálták. Ekkor a szolgálatot teljesítő rendőr (ügyeletes tiszt?) saját hatáskörben hallgatta ki.

2) A jogi képviselő álláspontja szerint a panaszolt rendőri intézkedéssel sérült a panaszos mozgásszabadsághoz, emberi méltósághoz és egészséghez fűződő joga az alábbiak miatt.

a) A panaszos előállítása 5 óra 40 percig tartott. Ez a hossz a szükséges eljárási cselekményre (a panaszos kihallgatására), illetve az ügy egyszerű megítélésére tekintettel indokolatlanul és aránytalanul hosszúnak tekinthető. A rendőrségtől elvárható olyan munkaszervezési környezet kialakítása, amely fel van készítve a rendőrség működéséből szükségszerűen fakadó helyzetek kezelésére, jelen esetben arra, hogy előre nem látható eljárási cselekményt (gyanúsított kihallgatást) kell foganatosítani előre nem várt személlyel szemben.

Ebben a tekintetben különös figyelmet érdemel, hogy a panaszost végül nem egy nyomozó, hanem az előállító-helyiségben szolgálatot teljesítő rendőr hallgatta ki – közlése szerint – annak következtében, hogy megsajnálta a panaszost, illetve megelégedte egészségügyi állapota miatt többször hangoztatott kifogásait. Így azonban semmi nem indokolta, hogy a panaszos kihallgatását több mint négy és fél órával előállítását követően (15 óra 16 perckor) kezdték meg, azt jóval korábban foganatosíthatták volna, különösen arra való tekintettel, hogy végül olyan rendőr hallgatta ki, aki „főszabály” szerint nem foganatosít kihallgatásokat, továbbá arra, hogy vele semmilyen más eljárási cselekményt nem foganatosítottak. Más szóval, ha négy és fél órával az előállítását követően végül egy olyan személy kezdte meg a kihallgatását, aki belső munkaszervezetileg nem végez ilyen munkát, akkor valószínűsíthető, hogy ez a személy (vagy hozzá hasonló, nem erre „rendszeresített” személy) ugyanúgy kihallgathatta volna már az előállítása kezdetén is, mint négy és fél órával később.

A panaszos egészségi állapota ebben a tekintetben is releváns a jogi képviselő álláspontja szerint, hiszen számára az előállítás, és ennek keretében az előállító helyiségben történő fogvatartás értelemszerűen nagyobb megterhelést okozott, mint egy egészséges embernek. Ráadásul a panaszos folyamatosan panaszolta, hogy nem érzi jól magát, állapota az idő előrehaladtával nyilvánvalóan fokozatosan romlott; ez is indokolta volna azt, hogy a rendőrök mindent megtegyenek annak érdekében, hogy mielőbb megszűnhessen a visszatartása.

b) A jogi képviselő hivatkozott a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 31. §-ának (11) bekezdésére, amely szerint a személyi szabadság elvonása első 5 óráját követően a fogvatartott személy számára élelmezést kell biztosítani. A rendőrkapitányságra való előállítás kezdetekor a panaszostól megkérdezték, hogy kér-e élelmet. Ő abban a feltevésben, hogy egy-két óra alatt véget ér az eljárás és hazamehet, nem kért élelmezést. Ezt követően, a Szolgálati Szabályzatban előírt határidőhöz közeledve, azonban nem kérdezték meg ismételtén a panaszost, kér-e enni. Végül tehát a panaszos élelmezést nem kapott, azt édesanyja biztosította számára.

A jogi képviselő megítélése szerint aggályos, hogy a panaszost nem tájékoztatták az előállítás várható hosszáról (és nem ehhez képest nyilatkoztatták az élelmezési igényéről), illetve hogy nem az előírt időtartam lejártakor érdeklődtek arról, hogy igénybe kívánja-e venni az élelmezést.

3) A jogi képviselő továbbította a Testület részére a panaszos műtétéről szóló orvosi dokumentumokat, illetve az ambuláns kezelőlapot.

a) Az orvosa által 2017. március 15-én kiállított orvosi jelentése és műtéti jelentés (amely a magyarországi kezelőorvos számára tartalmaz instrukciókat) azt tartalmazza, hogy a panaszos 2017. március 14. és 15. napja között tartózkodott a r.-i kórházban. Diagnózis: Lux. tend. peronei sin.

A panaszos 2017. március 14-én, síbalesetet követően érkezett a klinikára, a bal boka ízület területén érzett erős fájdalommal. A diagnózis és az MRT vizsgálat után operációt hajtottak végre aznap. A boka sérült, amit 2 mm-es titánium csavarokkal rögzítették, illetve gipszelték a lábat. Az operációt követően a panaszos infúziót és borogatást kapott, illetve gyógyszereket írtak fel számára. A kórházban jó általános állapotban volt a beteg, illetve 2017. március 15. napján így is hagyta el a kórházat.

A dokumentumok szerint 5 hétig kell rögzíteni a lábat (nem mozoghat a törött rész), a csavarokat 6-8 hét után lehet eltávolítani. 2 hét után fokozatosan lehet emelni a terhelést.

b) A [...] Kórház és Rendelőintézet Baleseti Központjának orvosa által, 2017. március 17. napján kiállított ambuláns kezelőlapja szerint a panaszos 3 nappal korábban Ausztriában ux. tend. peronei miatt operáció történt.

A seb reakciómentes, láztalan a beteg, a láb duzzadt. Gipszsín, KÉM (keringés, érzékelés, mozgás) megtartott. Thrombosis profilaxist kapott. Javasolt a láb polcolása, és a március 21-ei kontrollvizsgálat.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszossal szemben a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság és a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök intézkedtek a helyszínen, illetve az előállítás során.

A.

A BRFK Gazdasági Igazgatósága Informatikai Osztályának tájékoztatása szerint a panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben a telefonon történt állampolgári bejelentésekről készült hangfelvételek, illetve eset adatlapok rendelkezésre állnak.

1) A rendőrség az alábbi hangfelvételeket továbbította a Testület felé.

a) Az első, 1 perc 43 másodperc terjedelmű felvételen hallható, hogy a panaszos telefonál a segélyhívó központnak. A panaszos elmondja, hogy az A. út 117. sz. alatt lakik, bokaszalag szakadással szeretne a kórházból hazamenni. Ott van a Fővárosi Önkormányzat „lopó” autója (a jogtalanul parkoló autót elszállító járműje). Nem reagáltak arra, hogy szeretne a panaszos bemenni a házba. Gipsz van a lábán. Mindenképpen rendőrt akarnak hívni. A panaszos kiabált háromszor, hogy segítsenek, de nem figyeltek oda. Most rendőrt akarnak hívni, mondván, hogy a panaszos a hibás. Felháborítja, amit csinálnak, ami rendszeres. Két megtermett „gorilla” azt akarja bizonyítani, hogy a panaszos megütötte őket. (Közben hallható, hogy a panaszos odaszól a közterületeseknek, hogy nyugodtan jelentsék fel. Egy férfihang azt mondja, hogy „meg is ütött”). A panaszos két mankóval, gipszelt lábbal ül a helyszínen, nem tud bejutni a lakásába. Az operátor közli, hogy értesíti a rendőrséget.

b) A második, 1 perc 59 másodperc terjedelmű felvételen hallható, hogy a rendőrségről (TIK) visszahívja egy férfi a panaszost a mobil telefonszámán. Kéri, hogy mondja el, miért kéri a rendőrség segítségét. A panaszos közli: azzal „vádolják”, hogy hivatalos személy elleni erőszakot követett el. Egy „lopó autó” áll az autója előtt. A panaszosnak két napja műtötték a lábát, most jön a kórházból gipszben, mankóval. Nem tudnak beállni a nagykapun, a lépcsőn nem tud felmenni. Kiabált nekik, hogy segítsenek valamit tenni, menjenek el. Nem figyeltek oda, és a mankójával megbökte az egyik urat, de nem ütötte meg, de a férfi nem volt hajlandó válaszolni. Ezért ők is, és a panaszos is rendőrt hívott. A rendőr közli, hogy hozzájuk csak a panaszos bejelentése érkezett meg. A panaszos ellen fellázadt mindkét ember. Később mondja, hogy még egy másik „lap” is érkezett. Küldenek rendőrt a helyszínre.

c) A harmadik felvétel 52 másodperc terjedelmű. A Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóságáról telefonál egy férfi: kollegájukhoz szeretne segítséget kérni. Egy személy a botjával hátba verte kollegájukat, közterület-felügyelőt. Bediktálja a címet (A. út 117.)

2) A „Küldés leírása” dokumentumok az alábbi információkat tartalmazzák.

a) A panaszos 2017. március 17-én 10 óra 8 perckor a 112-es segélyhívó számon bejelentést tett a BRFK ügyeletére, miszerint bokaszalag szakadása van, két mankóval jár. A Fővárosi Önkormányzat munkatársai miatt nem tud bejutni a saját lakásába, rendőri segítséget kér a helyszínre.

Történt egy újabb bejelentés is (a bejelentés időpontja a dokumentumban nem szerepel, de az ahhoz való riasztás 10 óra 19 perckor megtörtént): a bejelentő munkatársát a megadott helyszínen egy bottal hátba verték. A panaszos utasként érkezett a helyszínre 10 óra körüli időben. A Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság munkatársai éppen egy szabálytalanul várakozó gépkocsi elszállítását végzik, a trélerre való emelése és rögzítése van folyamatban, ezt sérelmezi a panaszos, aki egy alkalommal rávágott közterület-felügyelő (gépkocsivezető / forgalomakadályozó gépkocsik szállítását végző beosztott) hátára, sérülése nem keletkezett.

Helyszínre indulás időpontja 10 óra 19 perc. Kérkezés időpontja: 10 óra 32 perc, befejezés időpontja: 13 óra 32 perc. Az elintézés típusa: helyszín megtekintése, adatgyűjtés, elfogás; kezelési mód: beavatkozás.

A személyi szabadság korlátozására 10 óra 40 perctől került sor. Helyszín parancsnok: *M. G. r. őrnagy*, Bűnügyi Osztály vezetője. A készenléti csoportvezetőt értesítették, hivatalos személy elleni erőszak alapesete „lesz a bűncselekmény” A rendőri intézkedést jelentették az ügyeletvezetőnek.

b) 2017. március 17-én 10 óra 14 perckor a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság a 112-es segélyhívó számon tett bejelentést BRFK ügyeletére, miszerint egy munkatársukat a megadott helyszínen egy bottal hátba verték.

A riasztás időpontja 10 óra 18 perc, azonban, mivel a korábbi bejelentés miatt rendőröket küldtek a helyszínre, az utóbbi esetben visszafordították. Az Állásfoglalás II. A. rész 2) a) pontjában ismertetett „Küldés leírása” megnevezésű dokumentumon rögzítették a rendőri cselekményeket.

B.

A BRFK Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) r. alezredes főosztályvezetőjének tájékoztató levele az alábbi információt tartalmazza.

A panaszos beadványa nem tartalmazott a BRFK TIK tevékenységét érintő észrevételt, kritikát.

A r. alezredes kivizsgálta a panaszolt rendőri intézkedés TIK-et érintő részét. A levél szó szerint megismétli az Állásfoglalás II. A. rész 2) pontjában ismertetett „eset adatlapokon” szereplő adatokat. A második esetlap (ami a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság munkatársa által tett bejelentését rögzítette) vételét követően a BRFK TIK területileg illetékes irányítója 10 óra 19 perckor a helyszínre irányította a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály állományába tartozó, [...] hívójellel szolgálatot ellátó, *B. Cs., P. Sz. és K.Sz.* rendőrök alkotta rendőri egységet, a riasztott egység az adatlap alapján 10 óra 32 perckor érkezett a helyszínre.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság készenléti csoportvezetőjének jelentése alapján hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény gyanúja miatt indult eljárás. Az eseményt az ügyeletvezető útján, az előírt rendnek megfelelően jelentették az illetékes előljárók, valamint az Országos Rendőr-főkapitányság Főügyelet részére.

A főosztályvezető a rendelkezésére álló adatok alapján megállapította, hogy a BRFK TIK részéről fegyelemsértés, illetve mulasztás nem történt. Az adatlapokat kezelték, a címre egységet riasztottak, a helyszínen elsődlegesen megállapított tényállást dokumentálták, a jelentési kötelezettségüknek az előírásoknak megfelelően eleget tettek.

C.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság részéről az alábbi információk érkeztek a Testülethez.

1) A helyszínen a panaszossal szemben a Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály állományának három rendőre intézkedett: a [...] hívójellel szolgálatot ellátó rendőri egység: egy r. főtörzsőrmester nő, egy r. őrmester nő és egy r. őrmester.

2) A panaszos elfogásának végrehajtásáról szóló jelentés az alábbi információkat tartalmazza.

2017. március 17-én 7 órától 19 óráig gépkocsizó járőrszolgálatot teljesítettek a járőrök a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén, amikor 10 óra 32 perckor a TIK utasítására megjelentek a helyszínen, ahonnan bántalmazásról érkezett bejelentés.

A helyszínen megjelenve felvették a kapcsolatot a közterület-felügyelővel, akit szóban meghallgattak. A férfi kérdésre elmondta, hogy a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság részéről van jelen a helyszínen tehergépkocsival, és egy járművet kívánt a szállítójárműre helyezni szabálytalan várakozás miatt. Amikor a munkáját végezte és a jármű jobb oldalán elöl az első hevedert rögzítette volna, odament hozzá a panaszos, aki egy alkalommal, a mankójával a jobb oldalán megcsapta. Sérülése az ütés során, illetve a ruházatán rongálódás nem keletkezett. Kérdésre azt is elmondta, hogy biztos abban, hogy ütés érte és nem csak egy érintés volt a tárggyal. Azt nem látta, hogy a panaszos közelített felé, csak akkor figyelt fel rá, amikor hátulról megcsapta.

A rendőrök ezt követően meghallgatták a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság részéről jelen lévő *T. Gy. L.* közterület-felügyelőt, aki elmondta, hogy mobiltelefonon keresztül beszélt a központjukkal, amikor is látta, hogy a munkáját végző kollégájához a panaszos odamegy, és közben hangosan kiabál. Azt, hogy mit kiabált, nem hallotta, mivel a szállítójármű üzemeltetése hangos volt. Amikor a panaszos a kollégája mögé érkezett, látta, hogy a magasba lendítette a mankóját, amely körívben a kollégája oldalára csapódott. Akkor ő odakiabált, hogy fejezze be, majd értesítette a rendőrséget. A közterület-felügyelő a rendőri kérdésre elmondta, hogy biztos abban, hogy a panaszos megütötte a kollégáját, a cselekményt látta.

Ezt követően a rendőrök a panaszost igazolásra szólították fel, aki annak személyazonosító igazolványa átadásával eleget tett. Az igazolást követően a panaszos az alábbiakat mondta el.

Aznap kórházból érkezett az édesanyja tulajdonát képező és általa is vezetett járművel a házuk elé. Amikor odaértek, a járművükkel a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság szállító járműve mögött megálltak, mivel az a forgalmi sávot elfoglalta. A szállítójármű kikerülésére nem volt lehetőség, mert a sáv jobb oldalán járművek parkoltak, bal oldalán pedig sövény volt. Mivel látta, hogy a munkálatok folyamatban vannak, a járműből kiszállt, és próbálta megkérdezni, hogy meddig fog tartani. A munkavégzés folyamata azért érdekelte, mert sietett volna haza, hogy mielőbb pihenni, feküdni tudjon. Kérdésére nem kapott választ, ezért a munkálatokat végző személy mögé ment a két mankójával. Azért, hogy önmagára a figyelmet felhívja, egyik mankójával „megérintette” a közterület-felügyelő oldalát. A cselekményt az édesanyja is látta. A panaszos elmondta, hogy nem ütötte meg a közterület-felügyelőt.

A rendőrök meghallgatták a panaszos édesanyját, aki elmondta, hogy lányával együtt érkeztek a tulajdonát képező járművel, és nem tudott tovább haladni a házuk előtt, mert az utat egy szállítójármű foglalta el. Akkor a panaszos kiszállt a kocsiból és az egyik közterület-felügyelő mögé ment, akit mankójával megérintett. Ez azért történt, mert lánya hiába kiabált nekik, azok nem válaszoltak. A panaszos édesanyja elmondta, hogy tovább kell mennie a kórházba, de tanúskodni fog a cselekménnyel kapcsolatosan.

A továbbiakban a rendőrök kamerakutatást végeztek, annak során felvették a kapcsolatot a Bolgár Nagykövetség Konzuli Osztályának munkatársával, aki kérésre a helyszín közelében lévő kamera felvételét ellenőrizte, majd azt a tájékoztatást adta, hogy a kamera látószögébe a cselekmény helyszíne nem esik bele.

A továbbiakban a rendőrök felvették a kapcsolatot a kerületi térfigyelő központtal. A jelvételt ellenőrizte egy r. törzsőrmester, és megállapította, hogy a kamera a cselekménnyel kapcsolatosan nem rögzített releváns adatot.

A rendőrök tájékoztatták a TIK-et és a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokát, majd a panaszost további intézkedés végett a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra szállították.

A panaszost a körözési trendszerben leellenőrizték, ott nem szerepelt. A r. őrmester nő ruházat-csomag átvizsgálást hajtott végre, amelynek során közbiztonságra különösen veszélyes eszköz nem került elő a panaszostól.

Az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint 10 óra 40 perckor a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján a panaszost igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták, és a 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján (szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követően) elfogták. Az intézkedés során a panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI.24.) BM-IM együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján 2017. március 17-én 11 óra 40 perckor megtörtént. Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

A panaszost további intézkedés végett 11 óra 30 perckor átadták BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokának. Az elfogás oka 2017. március 17-én 16 óra 20 perckor megszűnt.

A rendőrök a panaszos ellen az általa elkövetett cselekmény miatt büntető feljelentést tettek.

3) Az elfogás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása, a személy átvizsgálása és elfogása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

4) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint – amely egyebek mellett a Testület elérhetőségét és a panasz benyújtásának határidejére vonatkozó tájékoztatást is tartalmazza – a panaszossal szemben az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján személyi szabadságot

korlátozó intézkedést foganatosítottak a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság épületében. Kezdetre 2017. március 17. 10 óra 40 perc, vége 16 óra 20 perc (utóbbi időpont a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnügyi Technikai Csoportjának példányán szerepel). A panaszosnak a személyi szabadság korlátozásának időtartama alatt sérülése nem, panaszra viszont keletkezett. Az igazolás BRFK Kerületi Rendőrkapitánysága által küldött példányán a panaszos aláírása szerepel.

Az igazolást a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának c. r. törzsszázlósa adta ki.

5) A panaszossal szemben intézkedő rendőrök a Testület felvilágosítás-kérése alapján utólag jelentést készítettek a rendőri intézkedés részleteiről.

a) A r. főtörzsőrmester nő jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

2017. március 17-én a TIK utasítására 10 óra 32 perckor megjelentek a helyszínen, onnan bántalmazásról érkezett bejelentés. Az EDR rádión keresztül kiadott küldésben információként annyit tudott meg a r. főtörzsőrmester nő, hogy a bántalmazás egy önkormányzati személy és egy állampolgár között zajlott. A küldés szerint egyéb releváns információ nem hangzott el. A szolgálati gépkocsival a helyszínt megközelíteni nem tudták a rendőrök az addigra kialakult forgalmi dugó miatt. Annak közelében szállt ki a szolgálati járműből, és gyalogosan közelítette meg a bejelentésben meghatározott címet. A helyszínen a rendőr azt tapasztalta, hogy két közterület-felügyelő végzett munkálatokat, ami miatt a forgalom nem tudott tovább haladni.

A közterület-felügyelők a helyszínen állva fogadták, a panaszos pedig az ingatlan kerítésének szélén ült, begipszelt lábakkal, mankója mellette volt. A helyszínen jelen volt a panaszos édesanyja, aki járművéből kiszállva, állva fogadta a r. főtörzsőrmester nőt. A helyszínen a feleket az ügyel kapcsolatosan meghallgatta. Annak során a szolgálati járműben maradt a r. őrmester és a r. őrmester nő megkezdte a forgalomirányítást a szerviz úton, mivel a közterület-felügyelők által végzett munka forgalmi akadályt képezett.

A r. főtörzsőrmester nő kérésére követően a meghallgatás során a közterület-felügyelők kérdésre többször, és egyértelműen kijelentették, hogy mankóval csapta meg egyiküket a panaszos. Az ülő helyzetben lévő panaszos kérdésre elmondta, hogy csak megérintette mankójával a közterület-felügyelőt. A rendőr a panaszosnak a kérdéseket több alkalommal feltette, mivel elmondása során többször tért ki a közterület-felügyelők viselkedésére. Azért sérelmezte a viselkedésüket, mivel nem hallgatták meg, nem figyeltek rá, ezért nem jutott haza.

A panaszost a további intézkedés során több alkalommal is tájékoztatta arról, hogy aktuálisan mi történik, mert egészségügyi állapota miatt gyakran a hazajutásáról érdeklődött. Ellenállást az intézkedéssel szemben nem tanúsított.

A r. főtörzsőrmester nő a helyszínen tanúkatatást végzett, annak során megállapította, hogy a panaszos édesanyja az, aki a cselekményt látta, ezért a helyszínen őt is meghallgatta. A meghallgatást követően az édesanya közölte, hogy neki nagyon sietnie kell, és tovább kíván

menni, de tanúskodik lánya elmondása mellett. A további tanúkutatás nem vezetett eredményre.

Az adatgyűjtés során a Budapest kerület térfigyelő központjával és a közelben lévő nagykövetséggel vette fel a kapcsolatot a rendőr, akik arról tájékoztatták, hogy a cselekményt a kamera nem rögzítette.

Az intézkedés során a megszerzett információkat, amely szerint egy közterület-felügyelőt egy hölgy mankóval megcsapott, a r. főörzsőrmester nő jelentette a TIK-nek és a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokának. Azt követően a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság kérte a panaszos előállítását, továbbá a tanúk beszállítását.

Ezt követően a rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint bűncselekményt követett el és cselekménye miatt további intézkedés végett a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra szállítja, illetve, hogy az előállítás időtartama a szükséges ideig, de legfeljebb nyolc óra időtartamig tarthat.

A r. főörzsőrmester nő a panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmazott az együttműködő magatartás miatt. A szolgálati járműbe való beültetése a legnagyobb figyelemmel, támogatással történt, illetve a járműből való kiszállást ugyanolyan figyelemmel, támogatással hajtotta végre a rendőr.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon a panaszost nem helyezték el rögtön az előállító helyiségben, hanem az épület aulájába segítette a rendőr, ahol az üléshez és a lábának, támasztékul széket biztosítottak számára, Egészségügyi állapotára való tekintettel többször figyelmeztette a r. főörzsőrmester, hogy bármilyen kezdeti rosszullét, egyéb ok miatt a helyszínrre mentőszolgálatot kér, azt azonban a panaszos nem igényelte.

A Rendőrkapitányságon a rendőr a szolgálatirányítót ismételten tájékoztatta, hogy a panaszos az egészségügyi állapotára való tekintettel mielőbb végezni szeretne. Azután a r. főörzsőrmester a jelentés megírását kezdte el, amelynek során a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon előállító őr nem állt rendelkezésre. A panaszos őrzését a másik két járőr megkezdte. Kis idő múlva a szolgálatirányító parancsnok utasítására a panaszost a két járőr a Rendőrkapitányság leíró helyisége és az előállító helyiség között lévő pados részhez kísérte, ahol ülőhelyet és lábának támasztékul, további széket biztosítottak. Az előállító helyiséghez tartozó formanyomtatványt előállító őr hiányában a r. őrmester járőr töltötte ki, olyan módon hogy a panaszost azzal kapcsolatosan mindenről nyilatkoztatta. Az élelmezésről kapott nyilatkozatot a panaszos nyilatkozata alapján rögzítették a formanyomtatványon. A panaszos nyilatkozatát a r. főörzsőrmester a személyes szabadságot korlátozó rendőri jelentés írása végett nem ismerte meg. A rendőri jelentés befejezésekor még volt alkalm a rendőrnek a panaszossal beszélni, mivel a jelenléte alatt nem zárták el külön helyiségbe, továbbra is az épület leíró helyiségét követő folyosó részen maradt. A tájékoztatás során a r. főörzsőrmester nő biztosította a panaszost arról, hogy a továbbiakban a már jelen lévő előállító őrnek jelezze, ha egészségügyi állapota bármiféle ellátást igényel és mentőszolgálat kell a helyszínrre.

A panaszos mentőt nem igényelt, de a rendőri jelentés elkészítése során többször érdeklődött, hogy mikor kerül sorra, mivel feküdnie kellene. A rendőr a meghallgatásának pontos időpontjáról nem tudta tájékoztatni a panaszost, mivel nem állt rendelkezésére adat.

A r. főörzsőrmester nő a jelentés megírását követően a szolgálatirányító parancsnokhoz ment, neki azt átadta, és arról tájékoztatta, hogy az előállított egészségügyi problémák miatt nehezen viseli annak időtartamát. Ezt követően a járőrtársaival együtt elhagyta a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság épületét. A panaszos további őrzésével kapcsolatosan információk nem állnak a r. főörzsőrmester nő rendelkezésére.

b) A panaszossal szemben a helyszínen intézkedő r. őrmester kiegészítő jelentése az alábbi információt tartalmazza.

A rendőri intézkedés során, az intézkedés alá vont panaszos végig együttműködő volt, támadó, agresszív magatartást nem tanúsított. Mivel az egyik lába be volt gipszelve, és két mankó segítségével tudott mozogni, valamint a kényszerítő eszköz alkalmazásának esetei nem álltak fenn, ezért azt vele szemben az intézkedés során nem alkalmazták.

A helyszínen végzett adatgyűjtés, tanúkutatás során két kamera volt fellelhető, mely láthatva volna a történeteket, viszont sem a Bolgár Nagykövetség kamerája, sem pedig a Budapest kerületi térfigyelő kamera nem rögzített releváns adatot a történetekről.

Tanúkutatás során pedig a panaszos édesanyján, valamint a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság részéről jelen lévő közterület-felügyelőn kívül más tanút nem találtak fel, aki az ügyvel kapcsolatban bármilyen releváns dolgot el tudott volna mondani.

A helyszínen történt rendőrt intézkedést, az ügyvel érintett személyek elmondását EDR rádióon keresztül a Belváros Központ irányába, valamint a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokának irányába jelentették, majd utasítás alapján a panaszost az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságra előállították további intézkedések megtételére.

Ezt követően még a helyszínen tájékoztatták a panaszost az előállítás okáról, annak időtartamáról. A r. őrmester a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra való érkezést követően, 11 óra 30 perckor a szolgálatirányító parancsnoki feladatot ellátó r. törzsszászlósnak (panaszmentesen) átadta a panaszost. Ezt követően a rendőri intézkedést írásos formában rögzítették, annak végeztével a r. őrmester távozott a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságról. Távozásakor a panaszos még az előállító helység előtti padon várakozott, ezért a szabadon bocsátásának időpontjáról, az előállítás ideje alatt történő további intézkedésekről nyilatkozni nem tud.

A panaszos többször is jelezte, hogy fáj a lába és kimerült. Ezen jelzések mindegyikénél nyilatkozta a r. őrmester a panaszost, hogy kér-e orvosi ellátást, amennyiben igen, akkor a Központon keresztül hív hozzá orvosi segítséget. A panaszos mindvégig azt nyilatkozta, hogy nem szeretne orvosi ellátást, nincs rá szüksége, ő csak haza szeretne menni és lepihenni. A ruházat- és csomagátvizsgálás során közbiztonságra különösen veszélyes eszköz nem került elő. Arra, hogy orvosi papírok és gyógyszerek lettek volna-e a panaszosnál, már nem emlékszik a rendőr, viszont szemmel láthatóan be volt gipszelve az egyik lába, mely egyértelműen egészségügyi problémára utalt. Az előállítás azon ideje alatt, amíg a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon tartózkodott a rendőr, a panaszosnak egy széket vitt oda, melyre fel tudta rakni a begipszelt lábát, ezzel is tudta pihentetni.

Amíg a r. főtörzsőrmester az írásos rendőri jelentést készítette, azon idő alatt a r. őrmester a panaszost nyilatkoztatta arról, hogy ha az előállítás meghaladja az 5 óra hosszát, kér-e étellemezést, valamint kívánja-e hogy hozzátartozóját kiértesítsék, amely kérdésekre nemmel felelt. A kiértesítést azért nem kérte, mert édesanyja a helyszínen volt és tisztában volt a rendőri intézkedéssel. A panaszos azt is elmondta, hogy azért nem kér étellemezést, mert azt a pár órát ki fogja bírni étel nélkül. Ekkor a panaszos figyelmét ismételten felhívta arra, hogy az előállítás időtartama 8 óra, mely indokolt esetben maximum 1 alkalommal meghosszabbítható 4 órával. Azt, hogy az előállítás során az 5. órához közeledve ismételten miért nem nyilatkoztatták a panaszost az étellemezésről, valamint, hogy az intézkedés foganatosításától számítva miért csak négy és fél óra múlva hallgatták meg az ügyvel kapcsolatosan, a r. őrmester nem tudja, ő ugyanis akkor már nem tartózkodott a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon.

6) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának r. alezredes vezetője kivizsgálta a panaszolt rendőri intézkedést. Az arról szóló jelentés az alábbiakat tartalmazza.

Megismétli az elsődleges jelentésben foglalt tényállást [Állásfoglalás II. D. rész 2) pont], és az intézkedő rendőrök kiegészítő jelentésében foglaltakat [Állásfoglalás II. D. rész 5) pont].

A kivizsgálás során megállapítást nyert, hogy az intézkedő rendőrök egy TIK által kapott küldést hajtottak végre a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén. A helyszínre kiérkezve előzetesen meghallgatták a rendőri intézkedést kérő Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság munkatársait, az elkövető személyt, valamint a társaságában lévő édesanyját. A bizonyítandó tény megállapítása érdekében tanú- és kamerakutatást, valamint adatgyűjtést folytattak. A megállapított tényekről jelentést tettek a TIK és a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnoka felé, majd utasításra az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján elfogták és az illetékes hatóság elé állították a panaszost. A személyes szabadságot korlátozó intézkedés megkezdésekor tájékoztatták az intézkedés tényéről, jogalapjáról, és várható időtartamáról, illetve panasztételi lehetőségéről.

Az előállítás során nem alkalmaztak kényszerítő eszközt, mivel a panaszos együttműködő magatartása ezt nem indokolta. A sérült, begipszelt lábát észlelve többször kérdezték, illetve nyilatkoztatták arról, hogy kér-e orvosi ellátást, amelyre egyértelműen nemmel válaszolt. A rendőrkapitányságra való beérkezést követően átadták a szolgálatirányító parancsnoknak panaszmentesen. A fogva tartásért felelős szolgálatirányító parancsnok – rendkívüli ór hiánya miatt – utasította a r. őrmestert, hogy az előállított személyt az előállító egysége előtt egy padon őrizze. Az őrzés során a r. őrmester dokumentáltan nyilatkoztatta az étellemezés lehetőségéről, de a panaszos nem igényelte akkor tőle.

Az írásos tevékenység befejezését követően a további őrzést a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai hajtották végre, onnan az intézkedő járőr távozott. Az épületből való távozáskor a r. főtörzsőrmester jelezte a szolgálatirányító parancsnok felé, hogy az előállított személy nehezen viseli az előállítás időtartamát. Az előállítás ezen szakaszát követő panaspontokra (az előállítás indokolatlan hossza, az étellemezés hiánya) érdemben nem tudtak válaszolni, mivel ebben a szakaszban már nem tartózkodtak a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság épületében.

A rendészeti osztályvezető megállapította, hogy a Kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai az intézkedést jogszerűen, a vonatkozó szervezetszabályzók betartásával, szakszerűen hajtották végre, amely az arányosság követelményének is megfelelt, így fegyelmi eljárást a r. alezredes nem kezdeményezett.

D.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság részéről az alábbi információk érkeztek a Testülethez.

1) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság épületében a Rendészeti Osztály r. törzssászlósa látta el a szolgálatirányító parancsnoki feladatokat a panaszolt rendőri intézkedés napján. A panaszos vonatkozásában a védő kirendeléséről szóló határozatot, a védő kiértesítését a két tanú kihallgatását is végző, a Bűnügyi Osztály r. főhadnagya végezte. A panaszos kihallgatását szintén a Bűnügyi Osztály Bűnügyi Technikai Alosztály r. főtörzsőrmestere (kézenlétes nyomozó) fogatosította, ő végezte a panaszostól az ujj- és tenyérynymot, illetve a DNS mintavételt is. A panaszos előállításának időtartamáról szóló igazolást egy r. törzssászlós állította ki.

2) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság az alábbi elsődleges dokumentumokat bocsátotta a Testület rendelkezésére.

a) A „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos feladatokról” szóló dokumentum szerint a 2017. március 17-én 10 óra 40 perckor történt a helyszíni rendőri intézkedés, ahonnan 11 óra 30 perckor helyezték el a rendőrségi objektumban a panaszost. Az előállítás oka az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja volt. A panaszost nem helyezték el az előállító helyiségben, mert „lába be volt gipszelve”.

Az előállítás ötödik órája letelik 15 óra 40 perckor, a panaszos étkezést nem kért. A végleges elbocsátást a szolgálatirányító parancsnok engedélyezte.

A panaszos hivatkozott egészségügyi panaszra: „zsibbad a törött lába”. Rendőri bántalmazást nem panaszolt. A felügyeletet végrehajtó rendkívüli ór feladatot 11 óra 30 perctől 13 óra 30 percig a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság r. főtörzsőrmester nője végezte. Azt követően pedig a panaszos kihallgatását is fogatosította, a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának r. főtörzsőrmestere végezte.

b) „Nyilatkozat a fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezéskor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről” elnevezésű dokumentum – amit a panaszos mint fogvatartott aláírt – azt tartalmazza, hogy magyar nyelven tájékoztatást kapott az előállított személyek jogairól és kötelességeiről, jogorvoslati lehetőségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztatót átvette. Nyilatkozata szerint nem dohányzik, hozzátartozója kiértesítését nem kéri. A nyilatkozat kitöltésének időpontja 2017. március 17. 11 óra 53 perc.

c) A „Nyilatkozat a fogvatartott élelemmel történő ellátásáról” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos az öt órát meghaladó fogvatartása esetére élelmezést nem kért. A nyilatkozat kitöltésének időpontja szintén 11 óra 53 perc, amit a panaszos aláírt.

3) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya r. törzsszászlósának – aki a rendőri intézkedés napján 7 és 19 óra között látott el szolgálatirányító parancsnoki feladatot – a jelentése az alábbiakat tartalmazza.

A járőrök nem alkalmaztak kényszerítő eszközt (bilincset, testi kényszert) a panaszossal szemben. Őt az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő.

A r. törzsszászlós nem tájékoztatta a panaszost a Rendőrkapitányságon az előállítás időpontjáról – mivel azt nem lehetett tudni –, csak az ügy menetéről.

4) A BRFK kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztály r. százados vezetője parancsnoki kivizsgálást tartott a panaszügyben. A parancsnoki kivizsgálás megállapításai a következők.

A vonatkozó jelentés szerint a panaszost a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság gépkocsizó járőrei 2017. március 17-én 10 óra 40 perckor vonták intézkedés alá. A jelentés további adatai szerint 11 óra 30 perckor adták át a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnoka részére.

A történetek tisztázása céljából büntetőeljárást rendeltek el. A nyomozás során a gyanúsított kihallgatását megelőzően szükséges volt a bűncselekmény tanúinak kihallgatása ahhoz, hogy a gyanúsítottal szemben fennálló gyanú kellőképpen megalapozott legyen. A r. százados megállapította, hogy az ügyben a tanúk kihallgatását 13 óra 16 perctől, illetve 14 óra 34 perctől foganatosították, „amely az átlagos napi ügyforgalom mellett teljében normálisnak mondható”.

Mindeközben a gyanúsított részére védőt rendeltek ki, akit értesítettek a kirendelés tényéről, és a kihallgatás tervezett időpontjáról. Ezek után a panaszos gyanúsított kihallgatása 16 óra 10 perctől 16 óra 45 percig tartott.

Az alosztályvezető megállapította, az elrendelt nyomozásban az elsődleges intézkedéseket kifejezetten ütemesen foganatosították, és a gyanúsított előállítása egyáltalán nem tekinthető indokolatlanul hosszúnak, az csak a szükséges ideig tartott.

5) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya is készített parancsnoki kivizsgálást a panaszolt rendőri intézkedés kapcsán.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztályba tartozó rendőrök 2017. március 17-én 10 óra 32 perckor a TIK utasítása alapján – figyelemmel az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás 24. pontjában, valamint 46. pontjában foglaltakra – megjelentek a helyszínen, mivel onnan bántalmazásról érkezett bejelentés. A

helyszínről adatgyűjtést és tanúkutatást követően előállították a panaszost, mivel a nála lévő mankóval megütötte közterület-felügyelőt a teste jobb oldalán, a bordáinál. Az ütéstől sérülés nem keletkezett. A panaszos alaposan gyanúsítható volt, egy rendbeli, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 310. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozva elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntetvényének elkövetésével.

A helyszínre rendőri intézkedést az egyik közterület-felügyelő kért, aki látta a panaszos által elkövetett cselekményt.

A panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak az intézkedés során.

A panaszos előállítása 2017. március 17-én 10 óra 40 perctől 16 óra 20 percig tartott. Az előállítás időtartama alatt – mivel a panaszos ellen büntetőeljárás indult – meghallgatták a tanúkat, gyanúsítottként a panaszost, határozat készült a védő kirendeléséről, feljegyzés készült a védő értesítéséről, a panaszos rabosítása megtörtént (ujjnyomat, tenyérynymat, és DNS mintavétel).

A panaszost, tekintettel a begipszelt lábára, nem helyezték el előállító helységben, számára egy párnázott széket biztosított a szolgálatirányító parancsnok, amin ülhetett, illetve egy másikat, amire a lábát feltehetette. „Tekintettel a helyszínen elkövetett cselekményre, feltehetően sokkal megterhelőbb lehetett egészségügyileg, mint a rendőrségen a számára biztosított körülmények.”

A panaszost az előállítás során nyilatkoztatták az öt órát meghaladó fogvatartás utáni étkezés lehetőségéről, amire azt nyilatkozta, hogy nem kér élelmezést. Többször ezzel kapcsolatban nem nyilatkoztatták.

A jelentés szerint a panaszossal szemben büntetőeljárás indult, mivel a rendelkezésre álló adatok szerint megalapozottan gyanúsítható volt azzal, hogy 2017. március 17-én 10 óra 5 perckor, a nála lévő mankóval megütötte a neki háttal álló közterület-felügyelőt a teste jobb oldalán a bordáinál. Az ütéstől sérülés nem keletkezett.

A parancsnoki kivizsgálás során megállapították, hogy a panaszossal szemben az előállítás időtartama alatt a vonatkozó jogszabályoknak, utasításoknak eleget téve, jogszerűen, szakszerűen, arányosan, és jóhiszeműen jártak el, tekintettel arra, hogy az intézkedésre okot adó körülmények a jogszabályokban foglaltaknak megfeleltek.

6) „Az ügyben szereplő iratok” megnevezésű lista alapján a panaszos részére a védő kirendeléséről szóló határozatot 15 óra 13 perckor, majd a védő értesítéséről szóló feljegyzést 15 óra 16 perckor készítette el a r. főhadnagy. Az előállítás időtartamáról szóló igazolást a r. törzsszászlós 15 óra 48 perckor készítette el, míg az ujjnyomat, tenyérynymat, illetve DNS mintavétel 15 óra 50 perctől 15 óra 57 percig történt meg.

III.

A panaszos jogi képviselője sérelmezte a panaszos előállítását és annak körülményeit: nem tájékoztatták annak várható hosszáról, az előállítás időtartama aránytalanul hosszú volt, nem vették figyelembe a panaszos egészségügyi állapotát. A gyanúsított kihallgatását nem nyomozó végezte, illetve nem nyilatkoztatták az előállítás előrehaladtával az öt órát meghaladó fogvatartása esetére az étkezés igénybevételéről.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való jogát, a XX. cikkében írt egészséghez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság rendőreinek intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy közterületen vita alakult ki a panaszos és a háza előtt dolgozó közterület-felügyelők között. Mind a panaszos, mind pedig a közterület-felügyelők bejelentést tettek a 112-es segélyhívó számon. A vita okát illetően a beadvány és a rendőrségi dokumentumok ugyanakkor eltérő adatokat tartalmaznak: míg a panasz szerint a panaszos csupán megérintette az egyik közterület-felügyelőt a mankójával, mert a közterület-felügyelő nem hallotta meg a panaszos segítségkérését, addig a rendőrségi iratok szerint a panaszos megütötte a férfit.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében egyrészt általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyoni visszaszerzését.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előljárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a továbbá úgy rendelkezik, hogy a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a

magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A bejelentésekben megjelöltekre a Testület álláspontja szerint további jogszabályi rendelkezések hívhatóak fel.

A Btk. 310. §-ának (1) bekezdése szerint hivatalos személy elleni erőszak büntettét valósítja meg az, aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz, b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szándékos bűncselekmény elkövetésén való tettenérésre hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen egyrészt maga a panaszos is rendőri segítséget kért a helyszínrre, a közte és a közterület-felügyelők közötti vita elrendezésére. Másrészt a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóságtól érkező, a segélyhívó számra tett bejelentésben előadottak felvethették a fent megjelölt jogellenes cselekmény (hivatalos személy elleni erőszak) – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját.

A Testület megítélése szerint a panaszostól érkező, valamint a jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó telefonos segélykérés bizonyosan olyan körülmények, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztettek. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület vizsgálta a panaszos elfogását, azt követő előállítását, illetve előállítására időtartamát.

a) A panaszos elfogása, illetve előállítására valamennyi rendőrségi dokumentum szerint az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján történt. A hivatkozott törvényhely szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget: tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont elfogását, illetve előállítását.

A rendőrség szerint a panaszos gyanúsítható volt azzal, hogy a Btk. 310. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő, hivatalos személy elleni erőszak büntettét követte el. Tekintettel arra, hogy szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérésre hivatkoztak, a Szolgálati Szabályzat 28. §-ának (1) bekezdése alapján a tettenérés helye szerint illetékes szervhez, a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságra állították elő.

A hivatkozott elfogási, előállítási okkal kapcsolatban a Testület az alábbiakat rögzíti. Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozott-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 127. §-ának (3) bekezdése szerint a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja szerint tettenérésnek minősül, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajta végre, és őt a szemtanú elfogja, úgyszintén az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy üldözés során elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. oldal].

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanú, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve.

A tettenérés további, hasonló jelentőséggel bíró tartalmi elemét magyarázza a 13/2013. számú büntető elvi határozat (EBH 2013. B.13.). A Kúria magyarázata szerint a „Be. 127. § (3) bekezdése a bűnüldözésre jogosult hatóságnak nyújtott civil jogsegély, aminek lényege, hogy az elkövetőt elfogó, visszatartó személy a hatósághoz képest helyzeti előnyben van, viszont törvényileg engedélyezett magatartása fejében sem lesz cselekménye hatósági, hanem megmarad magáncselekménynek. [...] Kétségtelen, hogy az elfogás, visszatartás fizikai ráhatást jelent, éppen ezért különösen vizsgálendő, hogy az irányadó tényállás szerinti történések azokon a kereteken belül maradnak-e, amelyeket a jogalkotó a Be. 127. § (3) bekezdése esetében meghatároz. A tettenérés feltételezi a bűncselekmény észlelését; és ahhoz képest a cselekményt éppen elkövetőnek, az éppen eltávozó elkövetőnek, és az eltávozó elkövető üldözésből való elfogását, ekként visszatartását. Tettenérés alatt értendő, ha a cselekmény az adott személy – a tettenérő – szeme láttára, észlelése mellett történik; olyan fizikai közelségben, amikor reális lehetősége van az elkövetéshez férni, az elkövetőt elérni, az elkövető után eredni. Mindez a forró nyom, az időveszteség nélküli üldözés lehetősége; és éppen ezen alapul a társadalmi elismertsége.”

A Kúria idézett magyarázata alapján megállapítható, hogy a tettenérésnek a folyamatosság, a megszakítás nélküliség mellett szükségszerű eleme az is, hogy annak keretében sor kerüljön az elkövető fizikai ráhatással történő üldözésére, elfogására, visszatartására. Amennyiben az elkövető fentiek szerint leírt nyomon követhetősége megszakad, vagy ha vele szemben nem kerül sor – jellemzően fizikai ráhatással – üldözésre, visszatartásra, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

Mínt hogy az előállítás az egyik leg súlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít a rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezen intézkedésekre irányadó rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt, az emberi méltóság és általánosságban az emberi jogok védelmével kapcsolatos rendőrségi kötelezettség minél

teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdése szerinti – azaz kötelező – szabadságelvonás feltételeként a törvény megfogalmaz.

Jelen esetben teljesült a tettenéréshez szükséges „folyamatosság”: szemtanúk jelenlétében történt a cselekmény, egyik közterület-felügyelő, illetve a panaszos édesanyja is látta a cselekményt, és nyilatkoztak arról a kitérő rendőröknek (igaz, másként nyilatkoztak arról), továbbá a panaszos önkéntesen a helyszínen maradt.

A Testület, anélkül, hogy panaszos cselekményét megítélné, és minősítené – hiszen az hatáskörén kívül esik – úgy értékelte, hogy a rendőrök az elsődlegesen rendelkezésükre álló adatok alapján indokoltan döntöttek a panaszos elfogásáról, és azt követő előállításáról, attól eltekinteni nem tudtak.

A Testület megítélése szerint a panaszos előállítása jogszerűen és indokoltan történt, amellyel a panaszos személyes szabadsághoz való jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség.

b) A panaszos előállításának időtartama kapcsán az alábbi megállapításokat tette a Testület.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) és (4) bekezdése rendelkezik az előállítás időtartamáról. Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart. Ha az előállítás időtartamának az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerinti meghosszabbítása válik szükségessé, ennek tényét és időtartamát a fogvatartottal – a személyi szabadság korlátozása 8. órájának lejártát megelőzően – szóban közölni kell, és a meghosszabbítás tényét, okát, időtartamát, illetve annak közlését az előállításról készített jelentésben, valamint az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson, az engedélyezésre jogosult vezető aláírásával együtt fel kell tüntetni.

Az Rtv. említett rendelkezése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 órás időtartamot, amit indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órával hosszabbítani lehet. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésében meghatározott arányossági követelmény is (A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával).

A Testület kifejezetten kérte, hogy a rendőrség tételesen, az időpontok feltüntetése mellett jelölje meg, hogy a panaszos előállításának időtartama alatt milyen, az ő személyét is érintő eljárási cselekmények. A BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság által továbbított iratokon (elfogás végrehajtásáról szóló jelentésben, előállítás időtartamáról szóló igazoláson) csak a

kezdő időpont szerepelt. A BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság által utóbb megküldött példányokon már a záró időpontot is feltüntették (tekintettel arra, hogy az volt a tettenérés hely szerint illetékes szerv).

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok szerint a panaszos előállítása 2017. március 17-én 10 óra 40 perctől 16 óra 20 percig, azaz több mint öt órán keresztül tartott. A rendőrségi dokumentumok szerint ezen időtartam alatt az alábbiak történtek: a helyszínen a három tanú és a panaszos meghallgatása, tanúkutatás, kamerakutatás. A panaszos BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságra való beszállítása (11 óra 30 perckor adták át a szolgálatirányító parancsnoknak). 11 óra 53 perckor töltötték ki a nyilatkozatokat a panaszos vonatkozásában. A panaszos részére a védő kirendeléséről szól határozatot 15 óra 13 perckor, majd a védő értesítéséről szóló feljegyzést 15 óra 16 perckor készítették el. Az előállítás időtartamáról szóló igazolást 15 óra 48 perckor készült, míg az ujjnyomat, tenyérynymat, illetve DNS mintavétel 15 óra 50 perctől 15 óra 57 percig történt meg. A panaszos gyanúsított kihallgatását 16 óra 10 perc és 16 óra 45 perc között fogatosították.

A rendőrség megjelölte, hogy a két közterület-felügyelő tanúkenti kihallgatása 13 óra 16 perctől 13 óra 57 percig, illetve 14 óra 34 perctől 15 óráig tartott. Ezek a cselekmények azonban a panaszos személyét nem érintették, vele szemben órákig nem történt intézkedés. A rendőrségi iratokból továbbá az is megállapítható, hogy a két tanú kihallgatását ugyanaz a r. főhadnagy fogatosította, azonban a panaszost egy r. főtörzsőrmester (készenlétes nyomozó) hallgatta ki (ezt megelőzően, 15 óra 50 perctől történt meg általa a panaszos „rabosítása”). A Testület a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy az egészségügyi állapota miatt előállító helyiségben el nem helyezett panaszos vonatkozásában több mint három óra telt el anélkül, hogy a személyét érintő eljárási cselekményt hajtottak végre.

A Testület nem tudja elfogadni a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság részéről adott magyarázatot, miszerint „az átlagos napi ügyforgalom mellett teljesen normálisnak mondható” a panaszos várakozása. Korábbi [pl. a 304/2009. (X. 14.) számú] állásfoglalásaiban ugyanis kimondta, hogy a rendőrség nem hivatkozhat alappal saját leterheltségére, munkaszervezési nehézségeire az állampolgárok alapvető jogaival összefüggő kötelezettségei teljesítése során. Az állam intézményvédelmi kötelezettsége ugyanis azt jelenti, hogy az állami szerveknek nem csupán tartózkodniuk kell egyes alapjogok megsértéséről, indokolatlan korlátozásától, hanem pozitív kötelezettségük áll fent arra nézve, hogy e jogok zavartalan gyakorlását biztosítsák.

Az országos rendőrfőkapitány 29000-105/375-12/2009. RP. számú határozatában osztotta a Testület 304/2009. (X. 14.) számú állásfoglalásában kifejtetteket, miszerint a rendőrségi kapacitás, feladatelosztás, esetleges (pillanatnyi, átmeneti vagy tartós) létszámhiány nem vehető az alapjogsérelem mérlegelése kapcsán figyelembe. A Testület az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a panaszos alapjog-korlátozásának jogszerűségét vizsgálja, annak kapcsán tesz megállapításokat, és alapjogsértés észlelése esetén nem lehet figyelemmel arra, hogy ez milyen szerv, személy, esetlegesen kimenthető („fel nem róható”) magatartására vezethető vissza. Az országos rendőrfőkapitány hivatkozott, a Testület álláspontját elfogadó határozatában kifejezetten rögzíti, hogy a „rendőrségen belül kialakított feladat- és hatásköri rendszer, továbbá esetleges szervezési hiányosságok hátrányos következményeit nem viselheti” az érintett állampolgár, és hogy az „állampolgárok jogos igénye, hogy ésszerű határidőn belül a Rendőrség a törvényben előírt kötelezettségét teljesítse”.

A Testület álláspontja szerint a legalább három órányi holtidő nem felel meg az Rtv. 15. §-ában meghatározottnak, így a panaszosnak indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig kellett a rendőrkapitányságon tartózkodnia. **Erre figyelemmel a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításának időtartama nem felelt meg az arányosság követelményének, így a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság súlyosan sértette a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát.**

c) A panasz ezen részénél a Testület szükségképpen vizsgálta azt is, hogy a rendőrség megfelelően figyelembe vette-e az egészségi állapotát: azt, hogy három nappal korábban lábát műtötték, amire fekvőgipszet helyeztek, két mankóval tudott közlekedni, és fájdalmai voltak.

A BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság intézkedő rendőrei egyöntetűen előadták, hogy előállító helyiségben nem helyezték el a panaszost, hanem a folyosón várakozott, és két székkel próbáltak segíteni állapotán, hogy gipszelt lábát pihentetni tudja. Ezenkívül a panaszost több ízben nyilatkoztatták: ha rosszul érzi magát, mentőt hívnak hozzá, azonban a nemleges válaszai miatt az nem történt meg. A panaszos mindvégig a folyosón tartózkodott előállítása időtartama alatt.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során – egyebek mellett – a testi épséghez fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A 18. § (1) bekezdése előírja, hogy a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A Testület megállapítása szerint az előállítás körülményei tekintetében a rendőrség megtett minden tőle telhetőt, hogy a panaszos viszonylagos kényelemben tudja pihentetni lábát. Ugyanakkor **a Testület akként foglalt állást, hogy az aránytalanul hosszú előállítási időtartam miatt sérült a panaszos egészséghez való joga, amely a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságnak felróható okból történt.**

3) A panaszos jogi képviselője sérelmezte azt, hogy a panaszost nem tájékoztatta a rendőrség arról, hogy az előállítás várható időtartama hogyan alakul. A panaszbeadvány szerint a panaszos abban a feltevésben volt, hogy egy-két óra alatt véget ér az eljárás és hazamehet (ezért is nyilatkozott úgy az előállítás elején, hogy nem kért élelmezést).

Az Testület a panasz ezen része kapcsán felhívja a figyelmet arra, hogy a hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat nem tartalmaz expressis verbis rendelkezést, hogy az előállított személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. [vö. a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet 45. § (3) bekezdés].

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése ugyanakkor kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles (...) az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az előállítás vonatkozásában az Rtv. 33. § (4) bekezdés határoz meg többletkövetelményeket, nevezetesen: „Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.” Az Rtv. 24. §-a szerint továbbá a rendőr köteles a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A Testület véleménye

szerint ezekből a rendelkezésekből levezethető az, hogy az eljárás alá vont személyt a rendőrségnek tájékoztatnia kell az előállítás várható időtartamáról. A rendőrségi gyakorlat szerint számos rendőrkapitányságon rendszeresített formanyomtatványt (nyilatkozatot) alkalmaznak, ami – egyebek mellett – a panaszos ezirányú tájékoztatása írásban megtörténik.

A BRFK. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei a panasz ezen része tekintetében az alábbiak szerint nyilatkoztak. A r. főtörzsőrmeister nő jelentésében előadta: tájékoztatta a panaszost, hogy az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja miatt előállítja, amelynek időtartama a szükséges ideig, de legfeljebb nyolc óra időtartamig tarthat. A rendőr a meghallgatása pontos időpontjáról nem tudta tájékoztatni a panaszost, mivel nem állt rendelkezésére adat, ugyanakkor tájékoztatta a szolgálatirányító parancsnokot, hogy egészségügyi problémák miatt nehezen viseli a panaszos az előállítás időtartamát. A r. őrmester úgy nyilatkozott, hogy a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságról távozásakor a panaszos még az előállító helység előtti padon várakozott, ezért a szabadon bocsátásának időpontjáról nyilatkozni nem tudott. Ő volt az a rendőr, aki a panaszost nyilatkoztatta arról, hogy ha az előállítás meghaladja az 5 óra hosszát, kér-e ételmezt. A panaszos azt is elmondta, hogy azért nem kér ételmezt, mert azt a pár órát ki fogja bírni étel nélkül. A r. őrmester a panaszos figyelmét ismételten felhívta: az előállítás időtartama 8 óra, mely indokolt esetben maximum egy alkalommal meghosszabbítható 4 órával. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály vezetőjének kivizsgálásról szóló jelentése azt tartalmazza, hogy a panaszost a rendőrök a személyes szabadságot korlátozó intézkedés megkezdésekor tájékoztatták – egyebek mellett – az intézkedés várható időtartamáról.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányságtól származó elsődleges iratokban (nyilatkozatokban) nincs utalás arra vonatkozóan, hogy a panaszost tájékoztatták az előállítás várható időtartamáról.

A Testület a panasz ezen része tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítja, hogy a rendőrség mulasztást valósított meg azzal, hogy – dokumentáltan – nem tájékoztatta a panaszost a személyi szabadság elvonásával járó intézkedés várható időtartamáról. A rendőrség ezzel a mulasztással sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogát.

4) A panaszbeadvány szerint a panaszos – abban a feltevésben, hogy egy-két óra alatt véget ér az eljárás és hazamehet – nem kért ételmezt, amikor a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság rendőre nyilatkoztatta az öt órán túli fogvatartás esetén az étkezés igénybeviteléről. Ezt követően, az öt órás határidőhöz közeledve, nem nyilatkoztatta a rendőrség ismételten a panaszost, kér-e enni. Ételmezt a rendőrségen tartózkodó édesanyja biztosított számára.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság r. őrmestere jelentése tartalmazza, hogy a panaszost nyilatkoztatta arról, hogy ha az előállítás meghaladja az 5 óra hosszát, kér-e ételmezt, valamint kívánja-e hogy hozzátartozóját kiértesítsék, amely kérdésekre nemmel felelt. A kiértesítést azért nem kérte, mert édesanyja a helyszínen volt és tisztában volt a rendőri intézkedéssel. A panaszos azt is elmondta, hogy azért nem kér ételmezt, mert azt a pár órát ki fogja bírni étel nélkül. Ekkor a panaszos figyelmét ismételten felhívta arra, hogy az előállítás időtartama 8 óra, mely indokolt esetben maximum 1 alkalommal meghosszabbítható 4 órával. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei nem tudtak arra vonatkozóan nyilatkozni, hogy a panaszos előállításának 5. órájához közeledve ismételten miért nem nyilatkoztatták az

élelmezésről. A „Nyilatkozat a fogvatartott élelemmel történő ellátásáról” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos az öt órát meghaladó fogvatartása esetére élelmezést nem kért. A nyilatkozat kitöltésének időpontja szintén 11 óra 53 perc, amit a panaszos aláírt. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának parancsnoki kivizsgálása a panasz ezen részét illetően annyit tartalmaz, hogy a panaszost az előállítás során nyilatkoztatták az öt órát meghaladó fogvatartás utáni étkezés lehetőségéről, amire azt nyilatkozta, hogy nem kér élelmezést. Többször ezzel kapcsolatban nem nyilatkoztatták.

A Szolgálati Szabályzat 31. §-ának (11) bekezdése szerint a személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően az intézkedést foganatosító rendőri szerv gondoskodik a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. Ha a rendkívüli őr nem rendelkezik az étel kiosztásához szükséges élelmiszerhigiéniai alapismereti vizsgával és érvényes egészségügyi könyvvel, akkor az élelmiszer kicsomagolását nem végezheti. Ilyen esetben a fogvatartottat előrecsomagolt élelmiszerrel és az annak elfogyasztásához szükséges egyszer használatos evőeszközökkel kell ellátni.

A bizonyítékok alapján a panaszos nyilatkozatát dokumentáltan megtörtént az élelemmel történő ellátás kérdésében. Arra vonatkozóan a rendőrségnek nincs kötelezettsége, hogy több ízben nyilatkoztassa az eljárás alá vont személyt ebben a kérdésben. Olyan tájékoztatást a panaszos nem kapott, hogy előállításra egy-két órát vesz igénybe. A panaszbeadványban a jogi képviselő úgy fogalmazott: „a panaszos abban a feltevésben, hogy egy-két óra alatt véget ér az eljárás és hazamehet, nem kért élelmezést”, olyan panaszosi állítás nincs, hogy a rendőrség közlése alapján került ebbe a téves feltevésbe a panaszos.

A Testület a panasz ezen része tekintetében megállapította, hogy a rendőrség eleget tett a jogszabályban előírt kötelezettségének, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság rendőreinek a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó telefonos bejelentés alapján intézkedési kötelezettségük keletkezett, ami nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A panaszos előállítása jogszerűen és indokoltan történt, azonban a Testület megállapította, hogy aránytalanul hosszú volt az időtartama, ami által súlyosan sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga, illetve – állapota miatt – az egészséghez való alapjoga is. A Testület megállapította továbbá, hogy a rendőrség mulasztást követett el azzal, hogy nem tájékoztatta a panaszost az előállítás várható időtartamáról, ami a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét idézte elő. A rendőrség teljesítette ugyanakkor az öt órán túli fogvatartás esetén az élelemmel történő ellátásról való nyilatkoztatással a jogszabályban előírt kötelezettségét, ami jogsérelmet nem idézett elő a panaszosnál.

Az egyes alapjogok sérelme már egyenként is elérte azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a többszöri jogsérelmet súlyosító körülményként értékelte a Testület. Ennek megfelelően a rendelkező részben

foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZÜLET